

גמר חשבון חלב עודף 2014

ירידה בביקושים

לירון תמיר מועצת החלב | כלכלן
liron@is-d-b.co.il

לפני חג הפסח פרסמה מועצת החלב את גמר חשבון חלב עודף לשנה החולפת • מיכל קראוס, מנכ"לית מועצת החלב במכתב ליצרנים "גביית תשלום נוסף מיצרנים אינה פעולה משמחת ואולם יש לראות את התמונה המלאה" • כלכלן המועצה לירון תמיר אמר לנו "יתרת הגירעון בקופת חלב עודף תמומן מתקציבי מועצת החלב" •

לפני חג הפסח פרסמה מועצת החלב את גמר החשבון עבור חלב עודף לשנת 2014. מפניות יצרנים ותגובות זועמות החליטה מנכ"לית המועצה לשלוח מכתב לכל היצרנים ובו הסבר מפורט יותר. קראוס "ניראה היה כי המדיניות לא הובנה לכולם על כן מצאתי לנכון לפנות אליכם שוב ולהסביר את המדיניות, החשבון ואופן קבלת ההחלטות". וכך מסבירה מיכל קראוס "בשנת 2013 לקראת ההחלטות על תכנון 2014 התכנסו ועדת התכנון במועצת החלב ותא תכנון במשרד החקלאות וקיבלו החלטות על גובה המכסה לשנת 2014 ועל מדיניות התשלום לחלב עודף. ההחלטות שהתקבלו אושרו על ידי שר החקלאות ודירקטוריון מועצת החלב, מהם נגזרו התקציב ותוכנית העבודה של מועצת החלב.

בתמצית הוחלט על תוספת למכסה הארצית של 30 מיליון ליטר ועל מדיניות חלב עודף שהתבססה על רצועה א' בגובה 4% עם תשלום מובטח (קיץ/חורף) ועל רצועה ב' קיץ שבה התשלום מובטח ברמה יותר נמוכה מהחורף ורצועה ב' חורף שהתשלום בגינה אינו מובטח. נאמר והוסבר שוב ושוב כי התשלום עבור חלב עודף ב' חורף הינו בגדר מקדמה והוא אינו סופי.

המחיר הסופי הינו מחיר הפדיון השולי, כלומר המחיר שפדה החלב עודף בפועל או הפדיון עבור מכירת החלב כאבקת חלב המופנה לייצוא במחירים העולמיים. "מנכ"לית מועצת החלב ממשיכה וכותבת "יש לציין ולהדגיש כי בכל הפורומים שבהם מתקבלות ההחלטות ישנה נציגות ליצרני החלב וההחלטות שמתקבלות הינן בשיתוף מלא שנישען על הנתונים שידועים באותה העת.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2014 זיהינו ירידה בביקושים (מיתון) וגידול באספקת החלב שגרם לצבירת מלאים חריגה.

קראוס "מוטלת עלינו החובה לנהוג בזהירות רבה ובשקיפות מלאה בכספי הקרנות שהיעוד העיקרי שלהם הוא מקור כספי לכיסוי קטסטרופה ענפית"

למנוע קטסטרופה ענפית. קראוס

המועצה תממן את הגירעון. לירון

כלומר על כ-95 אחוז מהיצור היצרנים קבלו את מחיר המטרה המלא. מתוך 100 מיליון הליטרים חלב עודף, יוצרו 22 מיליון ליטר במסגרת חלב עודף ב' בעונת החורף שהתמורה עליו איננה מובטחת.

התמורה הממוצעת לחלב העודף, לפני הגביה הנוספת על חלב ב' חורף, עמדה על 83 אחוז ממחיר המטרה. השימושים בחלב העודף היו כדלקמן, כ-72 מיליון ליטר פונו כאבקה וחמאה, כמות זו פדטה במוצע 60 אחוז ממחיר המטרה. 20 מיליון ליטר שימשו להגדלת מלאים והפדיון שלהם חושב כ-100 אחוז ממחיר מטרה. 4 מיליון ליטר שימש ליצור מוצרים וכ-3 מיליון ליטר הופנו להשמדה וע"פ המנוהלים הפדיון שלהם הוא 25 ממחיר מטרה. תמיר "הפדיון הממוצע של עודפי החלב עמד על 68 אחוז ממחיר מטרה כלומר פחות מהתמורה הממוצעת שקבלו המגדלים.

בסיכום השנה יוצרו כ-100 מיליון ליטר חלב עודף מהם 20 מיליון ליטר חלב עודף ב' חורף". מצב הענף הוסבר ליצרנים בפגישות, כנסים ושיחות אישיות. ועדת התכנון של המועצה התכנסה והועלתה האפשרות להורדת המקדמות ושינוי המדיניות במהלך השנה.

הצעה שנדחתה על ידי נציגי המגדלים אשר ביקשו להיצמד למדיניות המוסכמת. מכתבים למגדלים יצאו מהמועצה ומהתאחדות, בהם הוצג הצורך להוריד את החריגות והודגש שוב כי התשלום עבור חלב עודף ב' חורף איננו סופי. כך קראוס במכתבה.

לסיום כותבת מנכ"לית המועצה ליצרנים "בקופת חלב עודף חסרים כ-32 מיליון ש. לפי המדיניות שהוחלטה מראש יש לגבות מהיצרנים שחרגו מעל 4% בחודשי החורף 10 מיליון ש שהם חצי שקל על כל ליטר עודף ב' חורף. קופות המועצה וקרנות הפינוי ימננו סך של 22 מיליון ש. בשקלול כל התמורות לחלב עודף הפדיון השנתי הממוצע לחלב עודף היה כ-78% ממחיר המטרה בשנת 2014. גביית תשלום נוסף מיצרנים אינה פעולה משמחת ואולם יש לראות את התמונה המלאה.

עלינו לזכור כי אנו פועלים בענף מתוכנן בו מתקבלות החלטות בשיתוף של כל הצדדים, אותם יש למלא. מוטלת עלינו החובה לנהוג בזהירות רבה ובשקיפות מלאה בכספי הקרנות שהיעוד העיקרי שלהם הוא מקור כספי לכיסוי קטסטרופה ענפית".

כלכלן המועצה "יוצרו מיליארד 455 מיליון ליטר מהם כ-100 מיליון ליטרים יוצרו מעבר למכסות"

לירון תמיר, כלכלן מועצת החלב ומי שהכין את דו"ח גמר החשבון, מסביר את הנתונים שגרמו לסערה ואומר "לשנת 2014 נקבע כי לרצועה של 4 אחוז חריגה, התמורה בחודשי הקיץ 95 אחוז ממחיר המטרה ובחודשי החורף 80 אחוז ממחיר המטרה ולחריגה מעבר ל-4 אחוז התמורה בחודשי הקיץ 85 אחוז ממחיר מטרה ובחודשי החורף 70 אחוז ממחיר המטרה כאשר בהחלטה נקבע כי התמורה בחורף לחלב עודף מעבר ל-4 אינה מובטחת ובמידה הפיתיון השולי יהיה נמוך יותר תתבצע גביה נוספת".

תמיר "יש לגבות גביה נוספת של 24 אחוז ממחיר המטרה שהם כחצי שקל לליטר"

הגירעון לליטר עומד על 32 אגורות וסך הגירעון כ-32 מיליון שקל. הפדיון השולי של החלב עודף ב' חורף (22 מיליון ליטר) עמד על 46 אחוז ממחיר המטרה, פדיון נמוך זה נבע מהמחירים הנמוכים שנרשמו בסוף השנה בשוק העולמי של אבקות החלב.

התשלום הלא מובטח עמד על 70 אחוז, כלומר יש לגבות גביה נוספת של 24 אחוז ממחיר המטרה שהם כחצי שקל לליטר. סך הגביה המופחת עומד על 11 מיליון שקל. הפדיון המשוקלל של החלב העודף לאחר הגביה הנוספת יעמוד על 78 אחוז ממחיר המטרה" לסיום אומר לירון תמיר "את יתרת הגירעון בקופת חלב עודף תמומן מתקציבי מועצת החלב".